

Regionų komiteto nuomonė — Juodosios jūros sinergija — Nauja regioninio bendradarbiavimo iniciatyva

(2008/C 105/10)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina Europos Komisijos ketinimą, įgyvendinant Juodosios jūros sinergijos iniciatyvą, didinti regionų ir vietos lygio vystymosi priemonių veiksmingumą naudojantis vietovių ir regionų geriausia patirtimi, ją skleidžiant, ją dalijantis ir užmezgant dalykinius ryšius, tačiau laikosi nuomonės, kad reikėtų aiškiau pabrėžti vietos ir regionų lygmens svarbą sėkmingam strategijos įgyvendinimui;
- palankiai vertina pastarojo meto ES plėtros proceso pažangą ir 2007 m. sausio 1 d. Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES kaip žingsnį į priekį demokratiško ir stabilaus Juodosios jūros regiono vystymosi srityje užtikrinant didesnę stabilumą, saugumą bei materialinę gerovę ir Europos Sąjungai, ir Juodosios jūros regiono šalims. Stojimo derybos su Turkija taip pat yra dar vienas žingsnis į priekį šia linkme;
- remia Juodosios jūros regiono jūrinės savimonės formavimą, įskaitant visus subjektus, dalyvaujančius įvairioje jūrinėje veikloje. Būtina atsižvelgti į pastangas išspręsti su aplinkos apsauga susijusias problemas ir vystyti turimą, su sąlyga, kad būtų veiksmingiau remiamos tradicinės kultūros ir saugomas jūrų kultūros bei gamtos paveldas;
- ragina Europos Komisiją stiprinti transporto vaidmenį būsimoje jūrų politikoje atsižvelgiant į tai, kad transportas yra viena svarbiausių veiklos rūšių, susijusi ir su kita jūrine veikla;
- pabrėžia, kad svarbu įtraukti Juodosios jūros regiono vietos ir regionų valdžios institucijas kuriant ir įgyvendinant su migracija susijusias Bendrijos politikos sritis ypatingą dėmesį skiriant geresniam migracijos srautų valdymui ir siekti, kad jų judėjimas vyktų kiek galima legaliau, laikantis žmogaus teisių ir visuomenės saugos reikalavimų ir plėtojant abipusį ir glaudų įstatymų vykdymą užtikrinančių teisės saugos tarnybų ir kitų įstaigų bendradarbiavimą;
- išreiškia savo paramą besivystančiam Juodosios jūros euroregionui, kurio tikslas — skatinti regiono šalių bendradarbiavimą vietos ir regionų lygiu ir remti demokratijos stabilumą, gerą valdymą ir tvarų vystimąsi.

Pranešėjas: Kasimir MIREV (BG/ESP), Tirgovištės miesto meras

Pamatinis dokumentas

Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Juodosios jūros sinergija — Nauja regioninio bendradarbiavimo iniciatyva“

COM(2007) 160 galutinis

Politinės rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios politinės rekomendacijos

1. palankiai vertina Europos Komisijos ketinimą, įgyvendinant Juodosios jūros sinergijos iniciatyvą, didinti regionų ir vietos lygio vystymosi priemonių veiksmingumą naudojantis vietovių ir regionų geriausia patirtimi, ją skleidžiant, ja dalijantis ir užmezgant dalykinius ryšius, tačiau laikosi nuomonės, kad reikėtų aiškiau pabrėžti vietos ir regionų lygmens svarbą sėkmingam strategijos įgyvendinimui. Komitetas mano, kad šiems dalykams būtinas naujas impulsas, kadangi jie yra Bendrijos politikos priemonė ekonomikai modernizuoti ir konkurencingumui stiprinti bei Europos Sąjungai ir jos piliečiams suartinti;

2. palankiai vertina pastarojo meto ES plėtros proceso pažangą ir 2007 m. sausio 1 d. Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą į ES kaip žingsnį į priekį demokratiško ir stabilaus Juodosios jūros regiono vystymosi srityje užtikrinant didesnę stabilumą, saugumą bei materialinę gerovę ir Europos Sąjungai, ir Juodosios jūros regiono šalims. Stojimo derybos su Turkija taip pat yra dar vienas žingsnis į priekį šia linkme;

3. pabrėžia vietos ir regionų požiūrio į plėtros procesą svarbą ir pripažįsta, kad regionų ir vietos lygio politika atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant stabilumą šalies viduje, kuris labai priklauso nuo elementariosios demokratijos;

4. pabrėžia, kad remia stojimo į ES procesą, Europos kaimynystės politiką ir strateginę partnerystę su Rusijos Federacija; pritaria Regionų komiteto ir kitų ES institucijų veiklai, kuria siekiama remti partnerystę Juodosios jūros regione sekant Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės bei Baltijos ir Šiaurės jūros regiono partnerystės pavyzdžiu;

5. pažymi, kad Juodosios jūros regiono vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka pagrindinį vaidmenį šiose srityse: perėjimo prie demokratijos proceso ir gero valdymo, administracinių gebėjimų ugdymo, taikos stiprinimo, kultūrų ir religijų dialogo, migracijos, kovos su nusikalstamumu, energetikos, transporto ir infrastruktūros planavimo, miestų planavimo ir kaimo plėtros; be to, pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų bei pilietinės visuomenės bendradarbiavimo visose minėtose srityse svarbą vaidmenį ginant bendruomenės interesus;

6. pabrėžia, kad Juodosios jūros sinergijos iniciatyva yra tiesiogiai susijusi su Komiteto instituciniu vaidmeniu. Todėl jis mano, kad labai svarbu panaudoti jo gebėjimus veikti ir dalyvauti. Jis primygtinai ragina panaudoti jo funkciją užtikrinti Europos Sąjungos regionų ir vietos lygio sistemų suvienytą atstovavimą;

7. sutinka su Europos Komisija, kad, nepaisant pastaraisiais metais įvykusių didelių teigiamų pokyčių, išlieka ekonominių reformų spartos ir valdymo kokybės skirtumai tarp įvairių šio regiono šalių;

8. žino, kad Komisijos iniciatyva nesiekia nustatyti naujos strategijos Juodosios jūros regionui. Veikia ši iniciatyva numatoma kaip procesas, kurio metu bus remiamasi pagrindinėmis ES gairėmis, skirtomis regiono vystymuisi, mokymuisi, bendradarbiavimui ir geriausios patirties skleidimui vietos ir regionų lygiu teritorinio bendradarbiavimo priemonėmis siekiant Lisabonos ir Geteborgo strategijų tikslų. Tačiau, Komiteto nuomone, norint, kad iniciatyvą lydėtų sėkmė, reikia sustiprinti regioninį aspektą.

Aplinka, transportas, energetika ir jūrų politika

9. atkreipia dėmesį į kritinę Juodosios jūros regiono aplinkos būklę, visų pirma Dunojaus deltoje ir kituose gamtos draustiniuose, ypač į didėjančią eutrofikaciją (t. y. organinių medžiagų gausėjimą bet kurioje ekosistemoje), kuri turi neigiamą poveikio biologinei įvairovei, šlapžemėms ir žuvininkystei, ir į degalų bei nuotekų sukeltą taršą;

10. nurodo, kad reikia atlikti daugiau išsamių potencialios grėsmės Juodosios jūros regiono (ir upių, tekančių į šį regioną) aplinkai tyrimų. Be kita ko, ši grėsmė kyla dėl klimato kaitos ir stichinių nelaimių pavojaus. Todėl reikia rasti tinkamus sprendimus ir remti bendrai Europos Sąjungos finansuojamus tarptautinio bendradarbiavimo projektus, kuriais siekiama gerinti ekstremalių situacijų valdymą civilinės saugos srityje;

11. ragina Europos Komisiją remti atsinaujinančių energijos šaltinių, pvz., vėjo ir bangų energijos, naudojimą. Taip pat reikėtų remti papildomus mokslinius tyrimus ir inovacijas šioje srityje;

12. ragina ES ir nacionalines vyriausybes sustiprinti pastangas siekiant mokslinių ir technologinių laimėjimų jūrų mokslinių tyrimų srityje, susijusių, pavyzdžiui, su „mėlynąja“ biotechnologija (biotechnologijos jūrų ir vandenių taikmenimis), laivų navigacinėmis sistemomis ir turistine veikla, taip stengiantis įveikti dabartinę ir galimą būsimą grėsmę, nulemtą klimato ir kitokios kaitos, mažėjančių žuvų išteklių, netvaraus turizmo ir kintančių pakrantės gyventojų demografinių tendencijų;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia geriau saugoti jūrų paveldą atsižvelgiant į galimą turizmo augimą, susijusį su tradicinių kultūrų plėtojimu;

14. remia Juodosios jūros regiono jūrinės savimonės formavimą, įskaitant visus subjektus, dalyvaujančius įvairioje jūrinėje veikloje. Būtina atsižvelgti į pastangas išspręsti su aplinkos apsauga susijusias problemas ir vystyti turimą, su sąlyga, kad būtų veiksmingiau remiamos tradicinės kultūros ir saugomas jūrų kultūros bei gamtos paveldas;

15. rekomenduoja Europos Komisijai ir nacionalinėms vyriausybėms remti tikslios duomenų bazės, kurioje būtų išsamiai nušviesti atskirų jūrų išteklių ekonominiai ir aplinkosaugos aspektai bei jų poveikis socialiniu požiūriu, kūrimą naudojančius surinkta informacija;

16. rekomenduoja įvertinti ir koordinuoti konkrečius strateginius planus, išdėstytus Teminėje jūrų aplinkos apsaugos ir išsaugojimo strategijoje, kuria skatinamas platesnių jūrinių regionų kūrimas, ypač pusiau uždarytų jūrų baseinų, pvz., Juodosios jūros. Juos turėtų rengti valstybės narės remdamosi Europos Komisijos pasiūlymu;

17. ragina Europos Komisiją stiprinti transporto vaidmenį būsimoje jūrų politikoje atsižvelgiant į tai, kad transportas yra viena svarbiausių veiklos rūšių, susijusi ir su kita jūrine veikla;

18. prašo Europos Komisijos paraginti valstybes nares vykdyti atidesnę taršos pagrindiniuose jūrų maršrutuose lygio stebėseną ir mano, kad naujoji GMES (Pasaulinės aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemos) technologija galėtų būti sėkmingai taikoma šiam tikslui;

19. siūlo suintensyvinti pastangas ir baigti įrengti jūrų terminalus visų pirma tuos, kurie yra akivaizdžiai intermodalūs, ypač atsižvelgiant į kai kurių TEN-T projektų, turinčių įtakos jūrų dimensijai, vėluojantį įgyvendinimą;

20. rekomenduoja sustiprinti strateginių uostų vaidmenį kaip prioritetą kuriant būsimą jūrų politiką ir kartu pavesti atlikti tyrimą dėl pagrindinių ir antrinių uostų tarpusavio susisiekimo bei dėl galimybių tam tikras uosto veiklos rūšis perkelti į mažesnius centrus ir jas išskaidyti;

21. siūlo ES ir nacionalinėms vyriausybėms reglamentuoti tradicinių jūros energijos išteklių, pvz., naftos ir dujų, gavybą remiantis tinkamai apibrėžtais aplinkosaugos standartais ir įgyvendinti veiksmingą tokios veiklos stebėseną, rekomenduoja remti iniciatyvas, kurių tikslas — modernizuoti ir tobulinti uosto įrenginius, skirtus alyvuotam vandeniui surinkti, remti technologines naujoves transportuojant ir perkraunant naftą, visų pirma dažniau naudoti antžeminius naftotiekus;

22. rekomenduoja užtikrinti didesnę jūros maršrutų saugą ir išanalizuoti galimybę įvesti privalomas laivų vedimo paslaugas naftos tanklaiviams ir kitiems pavojingus krovinius gabenantiems laivams, o taip pat įvesti bendras privalomas laivų vedimo paslaugas tais atvejais, kai plaukiama siaurais kanalais;

23. pažymi, kad reikia imtis priemonių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui mažinti, ir remia šių dujų išmetimo leidimų prekybos sistemą;

24. rekomenduoja parengti būtinų pakrantės apsaugos priemonių planą remiantis įvairiomis kylančio vandens lygio ir besikeičiančių oro sąlygų prognozėmis;

25. ragina ES ir nacionalines vyriausybes koordinuoti ir padėti jūrų regionams rasti būdus sėkmingai saugoti esamą aplinką, o svarbiausia — sukurti tarpregionines ir (arba) tarpvalstybines jūrų apsaugos zonas ir parengti konkrečius pasiūlymus, kaip gerokai sumažinti radioaktyvias atliekas, iš laivų išmetamus teršalus (ypač dujų emisijas, atliekas ir balastinį vandenį), ir remti pastangas užtikrinant pakrantės ir atviroje jūrose esančių ekosistemų ir buveinių kokybę atsižvelgiant ir į svarbų galimą tradicinio žemės ūkio poveikį jūros aplinkos būklei, ypač išleidžiant maistingąsias medžiagas į jūrą;

Švietimas, kultūrų ir religijų dialogas

26. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka pagrindinį vaidmenį remiant ir puoselėjant Juodosios jūros regiono bendruomenių kultūrą, ir ragina Europos Komisiją padėti vietos ir regionų institucijoms dalyvauti naujose ES kultūros programose (Kultūra 2007);

27. atkreipia dėmesį į socialinę ir ekonominę naudą, kurią regiono šalims teikia kultūros vystymas ir kultūrų įvairovė, kartu tai padeda įgyvendinti Lisabonos strategijos tikslus;

28. pabrėžia, kad reikia stiprinti kultūrų ir religijų bendradarbiavimą pasinaudojant kultūrų įvairove kaip žmonių santykių stiprinimo priemone daugiakalbėje ir daugiakultūrinėje Europoje;

29. pažymi, kad reikia vietos ir regionų lygiu sutelkti pastangas stiprinant pasitikėjimą regione ir taikiai sprendžiant „išaldytus konfliktus“ įgyvendinant specialias bendradarbiavimo programas;

30. pakartoja, kad išsiplėtusioje Europoje reikia išsaugoti daugiakalbystę, nes ji yra labai svarbi priemonė įtraukiant piliečius į bendrą Europos politinį projektą;

31. ragina ES ir nacionalines vyriausybes remti programas ir projektus, kurių tikslas — tarpregioninis jaunimo bendradarbiavimas vietos ir regionų lygiu;

Migracija, užimtumas ir socialiniai reikalai

32. pabrėžia, kad svarbu įtraukti Juodosios jūros regiono vietos ir regionų valdžios institucijas kuriant ir įgyvendinant su migracija susijusias Bendrijos politikos sritis ypatingą dėmesį skiriant geresniam migracijos srautų valdymui ir siekti, kad jų judėjimas vyktų kiek galima legaliau, laikantis žmogaus teisių ir visuomenės saugos reikalavimų ir plėtojant abipusį ir glaudų įstatymų vykdymą užtikrinančių teisėsaugos tarnybų ir kitų įstaigų bendradarbiavimą;

33. pritaria ES politinėms priemonėms, remiančioms veiklą, kurios tikslas — skatinti migrantų socialinę integraciją įgyvendinant specialiai vietos ir regionų valdžios institucijoms skirtas programas;

34. palankiai vertina Europos Komisijos planuojamas iniciatyvas, skirtas kovoti su nelegalia imigracija, ir remia keitimąsi geriausia patirtimi šioje srityje;

35. remia Juodosios jūros regiono vietos ir regionų valdžios institucijų įtraukimą kuriant ir įgyvendinant Bendrijos migracijos politiką ir pažymi, kad bendros migracijos politikos programų kūrimas vietos ir regionų lygiu gali užtikrinti būsimą ekonomikos vystymąsi, kurį lydėtų spartesnis ekonomikos augimas ir didesnė materialinė gerovė regionuose;

36. palankiai vertina ES iniciatyvas lygių galimybių srityje vietos ir regionų lygiu ir ragina nacionalines vyriausybes remti jas;

Geras valdymas, regioninės iniciatyvos ir dalykinių ryšių užmezgimas

37. vertina regiono laimėjimus nuo 1989 m. įgyvendinant iniciatyvas, pvz., Juodosios jūros ekonominio bendradarbiavimo organizacija (JJEB) ir Juodosios jūros ekonominio bendradarbiavimo parlamentinė asamblėja (JJEBPA);

38. pabrėžia būtinybę vystyti ir derinti patirtį įgyvendinant vykdomas, papildomos europinės vertės turinčias regionines

iniciatyvas, susiejančias Juodosios jūros regioną su ES, pvz., Dunojaus bendradarbiavimo procesas, pabrėžiant teritorinį ir teminį papildomumą;

39. rekomenduoja regione gerinti įvairių iniciatyvų koordinavimą nacionaliniu ir regionų lygiu ir, kai įmanoma, apibrėžti jų atsakomybės sritis siekiant išvengti dubliavimosi ir pasiekti konkrečių rezultatų;

40. rekomenduoja skleisti regionų ir vietos lygiu įgyvendinamus geriausios patirties pavyzdžius, ypač susijusius su vietos lygio ekonominiais branduoliais, dalykinių ryšių užmezgimu mokslinių tyrimų srityje, viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystėmis, teritoriniu planavimu ir geru valdymu, ir remti ir skatinti Juodosios jūros regiono šalių vietos ir regionų valdžios institucijas plėtoti tokius geriausios patirties pavyzdžius;

41. sutinka su požiūriu, kurį pabrėžia Europos Parlamentas ir Komisija, dėl vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmens komunikacijos srityje, kuris leidžia užtikrinti visuomenės paramą ir prisideda prie didesnio skaidrumo ir atskaitomybės;

42. pritaria visoms tinkamoms ES priemonėms, padedančioms vystyti pavienėms šalims, pvz., kovoti su korupcija ir organizuoju nusikalstamumu, teikti pagalbą kuriant veiksmingas administravimo struktūras, būtinai įtraukiant vietos ir regionų lygmenį. Šiuo požiūriu pritaria visiems tinkamiems projektams, padedantiems remti savarankišką šio regiono politinio ir ekonominio bendradarbiavimo plėtojimą;

43. ragina ES ir nacionalines vyriausybes remti programas ir projektus, skatinančius regionų ir vietos lygio administracinių darbuotojų judumą, kaip priemonę glaudesniems ryšiams užmezgti, keistis patirtimi ir geresniems veiklos rezultatams pasiekti;

44. rekomenduoja pakviesti organizacijas, vienijančias vietos lygio išrinktuosius atstovus, atstovauti numatomose derybose vykstant politiniam ES ir regiono šalių dialogui;

45. ragina regiono nacionalines vyriausybes laikytis Europos vietos savivaldos chartijoje nustatytus principus;

Pasienio ir regionų bendradarbiavimas

46. pabrėžia potencialiai teigiamą vaidmenį, kurį atlieka vietos ir regionų valdžios institucijos, ypač merai, vystant pilietinę visuomenę regione, pirmiausia tose vietovėse, kuriose nacionalinėms valdžios institucijoms trūksta gilių demokratinių tradicijų;

47. išreiškia savo paramą besivystančiam Juodosios jūros euroregionui, kurio tikslas — skatinti regiono šalių bendradarbiavimą vietos ir regionų lygiu ir remti demokratijos stabilumą, gerą valdymą ir tvarų vystymąsi;

48. pažymi, kad yra sričių, kuriose būtų galima bendradarbiauti su Europos Taryba pagal abiejų institucijų sudarytą bendradarbiavimo susitarimą;

49. pabrėžia Komiteto sukurtų darbo grupių vaidmenį kaip naudingą priemonę narystės ES siekiančių šalių ir šalių kandidačių vietos ir regionų valdžios institucijoms remti vykdam veiklą, susijusią su galimybių atvėrimu ir būtino politinio

dialogo plėtojimu tarp ES, narystės ES siekiančių šalių ir šalių kandidačių;

50. teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymą, kad iniciatyva turėtų būti organizuojama regiono lygiu kartu su partneriais dalijantis atsakomybe už jos įgyvendinimą. Komitetas ragina įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas į šį procesą, kadangi tai paskatintų toliau plėtoti kontaktus tarp Juodosios jūros miestų ir savivaldybių, universitetų, kultūros subjektų ir pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant vartotojų organizacijas.

2008 m. vasario 7 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Luc VAN DEN BRANDE
